

mene, at Kirkeeiendommene ere private. Det er imidlertid ligesaa lidt et Beviis, som det, at Præstegaardene under Frederik den Tredie bleve solgte til Præstefamilierne, er et Beviis paa, at Eiendomsretten over Præstegaardene er bleven privat; det er kun en anden Form for disse Indtægters Forvaltning. Jeg vil altsaa kun udtale det Dunst, om den høitærede Minister ikke kunde bevæge disse Sogne til at gaae ind paa rimelige Vilkaar ved at fige, at de ikke ville kunne opnaae i en vis Række af Aar at faae Kirkerne igjen, naar de nu paany stilles til offentlig Auction.

Winther: Det ærede sidsttalende Medlem fremsatte en Paastand, som var meget dristig, og om hvilken jeg ikke veed, hvorfra han hentede sin Berettigelse til at udtale den. Han yttrede, at visse Eiendomme ere gaaede ud af Kirkens almindelige Eiendom. Jeg vil nu spørge, hvor der er en Afgjorelse for, at Kirkerne eie nogetstomhelt af det Gods, som bruges til at vederlægge Folkekirkens Præsteskab med. Der blev ført en betydelig og heftig Kamp derom, dengang Grundloven gaves; men der er aldrig udtalt nogen Bestemmelse, hvorefter det kan siges, at disse Eiendomme tilhøre Kirken. Jeg maa altsaa gjøre en bestemt Indsigelse mod en saadan Paastand.

H. C. D. Müller: Da det ærede Medlem ønsker Striden frem her, skal jeg gjerne replicere, uden dog at indlade mig paa det hele Spørgsmaal. Jeg skal tage som Udgangspunkt, hvad et Medlem af den grundlovgivende Forsamling, nemlig Eschering, yttrede, idet han sagde, at hvad der var opnaaet ved hans Vædringsforslag, var, at den grundlovmæssige Garanteren var udeladt. Det var netop det nævnte Medlems sidste Ord, at naar den grundlovmæssige Garanteren faldt bort, stod det juridiske Spørgsmaal om, hvoreledes Sagen stillede sig med Hensyn til Indtægterne, aabent, og at det vilde kunne afgjøres ligesaa let ved en almindelig Lov til den ene eller anden Side, fordi man ikke nu optog en grundlovmæssig Garanti herfor. Jeg hen-

holder mig altsaa til den nævnte Mand med Hensyn til det Punkt, at Spørgsmaalet endnu er aabent. Hvad Spørgsmaalet i sig selv angaaer, da skal jeg ikke i dette Dieblit komme ind derpaa, men blot forvare mig imod, at jeg, som det ærede Medlem meente, skulde have opstillet et Begreb om Kirkens Eiendomsret, som jeg ikke har. Det Begreb, jeg opstiller, er, at Kirken eier sine Indtægter under Statens nøie Control og Tilsyn, saa at de, som særlig anviste hertil, ikke kunne behandles saaledes som andre Statsindtægter. Jeg udtalte dette tydeligt ved Sagens 1ste Behandling, og jeg henviste da til, at naar man begyndte med Folkekirken, saa maatte man ogsaa komme til at blande sig i den mosaikke Menighed i Kjøbenhavn, hvis Forhold og hele economiske Forsatning ere blevene ordnede ved den almindelige Lov af 1814. Denne Menighed har sine aarlige Indtægter, og begynder man saaledes med Folkekirken, maae disse ligesaa godt ende med at komme ind i Finantsloven.

Finantsministeren: Naar jeg har bestræbt mig for at sælge Kirkerne, da har jeg gjort det i den Tro at være i fuld Overensstemmelse med den lovgivende Magt og ganske vist i fuld Overensstemmelse med, hvad ogsaa jeg anseer for at være det Rigtigste og Forstandigste, idet Kirkerne som Gjenstand for Eiendom ere af den Slags Ting, som ikke let kunne administreres for Statens Regning uden at medføre saa betydelige Omkostninger som dem, der i de senere Aar jævnligt ere fremkomne paa Finantsloven, og hvoraf den sidste Ræst foreligger iaar. Det har nemlig været Tilfældet, at der tidligere i en Række af Aar er blevet anvendt Noget paa dem, og skjøndt jeg ikke skal sige noget Ufordeclagtigt om de Døde, troer jeg dog at være i fuld Overensstemmelse med Sandheden, naar jeg siger, at disse Penge ikke ere anvendte saaledes, som de kunde have været anvendte, thi Resultatet deraf var, at en stor Mængde af Domainekirkerne stode saaledes for Fald, at adskillige af dem vilde være faldne, dersom der ikke var blevet taget kraftigt fat paa dem. Der er derfor nu i endeel Aar anvendt meget betydelige Bekostninger paa dem for at faae